
De adviesaanvraag

Op 7 augustus 2003 schreef de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de voorzitter van de Gezondheidsraad (brief kenmerk POG/ZP 2.393.860):

Op 7 juli 2003 heeft er periodiek overleg plaatsgevonden tussen de Gezondheidsraad en het Ministerie van VWS over de adviesaanvragen voor uw werkprogramma 2003/2004.

Aanwezig waren de voorzitter van de Gezondheidsraad, de plaatsvervangend secretaris van de Gezondheidsraad en de directeur generaal volksgezondheid van het Ministerie van WS.

Er is onder andere gesproken over de inhoud en de planning van onderstaande drie adviesaanvragen.

- 1 antivirale middelen bij een griep пандemie;
- 2 dreigingen van infectieziekten uit het veterinaire domein binnen Europa;
- 3 dreigingen van (nog) onbekende ziekteverwekkers.

U heeft zich bereid verklaard om bovenstaande drie adviesaanvragen binnen het werkprogramma 2003/2004 in behandeling te nemen. Daarbij heeft u aangegeven dat u deze drie thema's graag als trilogie wilt bezien en de adviezen daarom in samenhang met elkaar wilt uitbrengen. Ik ondersteun deze aanpak van harte.

In deze brief ga ik uitsluitend in op de vraag naar antivirale middelen bij een griep пандemie. De andere twee adviesaanvragen worden in overleg met u, op korte termijn, uitgewerkt.

Uw advies over antivirale middelen bij een griep пандemie ontvang ik graag vóór 1 december 2003.

Uw advies over de dreigingen van infectieziekten uit het veterinaire domein ontvang ik graag uiterlijk op 15

---

mei 2004. Dit in verband met het Nederlandse voorzitterschap van de EU. Uw advies over dreigingen van (nog) onbekende ziekteverwekkers ontvang ik graag vóór 15 oktober 2004.

Antivirale middelen bij een griep пандemie

Binnen het Ministerie van VWS worden al sinds enkele jaren voorbereidingen getroffen om de gevolgen van een griep пандemie zo goed mogelijk op te vangen. Een griep пандemie is een ernstige vorm van griep. Hierbij zullen veel meer slachtoffers vallen dan in een regulier griepseizoen het geval is. Dit komt in de eerste plaats doordat het virus een plotselinge verandering heeft doorgemaakt, waardoor het zich in korte tijd onder een grote populatie zal kunnen verspreiden. In de tweede plaats zal er géén of onvoldoende vaccin beschikbaar zijn om de bevolking tegen een besmetting met dit veranderde virus te kunnen beschermen.

In 1997 heeft de toenmalige Minister van VWS de Gezondheidsraad om inhoudelijk advies gevraagd over de volgorde waarin medische risicogroepen gevaccineerd zouden moeten, wanneer er in de loop van de пандemie geleidelijk vaccin beschikbaar zal komen. De Gezondheidsraad heeft hierover advies uitgebracht in april 2000. De Minister van VWS heeft de aanbevelingen van de Gezondheidsraad overgenomen in haar standpunt van 15 november 2000.

In het advies zijn ook enkele opmerkingen gemaakt over de rol van antivirale middelen bij de bestrijding van een griep пандemie, wanneer er (nog) geen vaccin beschikbaar is. Op basis van de toenmalige stand van de wetenschap, konden destijds geen duidelijke conclusies worden getrokken over de rol die deze middelen zouden kunnen spelen bij de opvang van een eventuele griep пандemie.

Inmiddels is er meer onderzoek gedaan naar de werkzaamheid van antivirale middelen. Ik wil u daarom vragen om uw advies van 2000 ten aanzien van antivirale middelen te bezien op basis van de huidige stand van de wetenschap.

Specifieke vraagstelling

Meer specifiek verzoek ik u om te adviseren over onderstaande vragen:

- 4 Wat is het verwachte effect van antivirale middelen op het voorkomen van secundaire complicaties en mortaliteit bij een griep пандemie, uitgesplitst naar zogenaamde eerste en tweede generatie antivirale middelen en uitgesplitst naar therapeutisch en profylactisch gebruik?
- 5 Wat is, wanneer effectiviteit en bijwerkingen van eerste en tweede generatie antivirale middelen tegen elkaar worden afgewogen, het middel van eerste voorkeur bij een griep пандemie?
- 6 Is het op medisch inhoudelijke gronden zinvol om antivirale middelen in te zetten voor de bestrijding van de gevolgen van een griep пандemie?
- 7 Zijn er nieuwe middelen tegen griep in ontwikkeling? Zo ja, binnen welke termijn zullen deze beschikbaar komen?

het argument dat er onvoldoende geneesmiddelen beschikbaar zijn kan geen rol spelen in de advisering. Graag vernemen we in dat geval uw advies of de overheid er eventueel voor kan kiezen om de middelen op te slaan. Tevens vernemen we van u de logistieke overwegingen hierbij, alsmede de houdbaarheids/bewaartermijnen en opslagcondities.

Scenario's griep пандemie

Niemand kan voorspellen op welke wijze een griep пандemie zal verlopen. Het is daarom in de voorbereiding op een dergelijke calamiteit nuttig om te werken met scenario's. Met deze scenario's kan het effect van bepaalde interventiescenario's, zoals de inzet van antivirale middelen, worden ingeschat.

In 2003 heeft het RIVM, in opdracht van VWS, reeds een scenariostudie griep пандemie opgesteld*. Hierin is gewerkt met een aantal aannames. Zo is bijvoorbeeld een schatting gemaakt van de omvang van de getroffen populatie en is een schatting gemaakt van het percentage patiënten dat in een ziekenhuis moet worden opgenomen met ernstige complicaties, dan wel overlijdt. Vervolgens is berekend wat het te verwachten effect is van verschillende interventie maatregelen op de beperking van het aantal ziekenhuisopnamen en doden.

Omdat de aannames van een dergelijke scenario-analyse zeer bepalend zijn voor de te verwachten effecten van de verschillende interventies, wil ik u vragen om een antwoord te geven op onderstaande vragen. Wanneer het niet mogelijk is om een exact antwoord te geven, verzoek ik u om aan te geven wat de bandbreedte is waarbinnen de verschillende aannames zich begeven.

- 8 Hoe lang duurt het voordat de пандemie Nederland bereikt heeft wanneer deze ergens ter wereld uitbreekt?
- 9 Hoe lang duurt een пандemie?
- 10 Welk percentage van de bevolking zal ziek worden tijdens een griep пандemie?
- 11 Welk percentage van de mensen die ziek worden, zal moeten worden opgenomen in het ziekenhuis of zal overlijden aan de gevolgen van deze griep?
- 12 Op welke manier is het aantal zieken verdeeld in de tijd (b.v. normaalverdeling)?
- 13 Verwacht u dat er nog tijdens een пандemie vaccins beschikbaar kan komen?

Daarbij wil ik u verzoeken om op basis van uw aanbevelingen een aantal in omvang verschillende scenario's te schetsen en daarin globaal aan te geven welke beheersmaatregelen getroffen kunnen worden.

Ik wil u vragen om hierbij rekening te houden met het uitgangspunt dat de noodzaak om antivirale middelen in te zetten, afhankelijk is van de beschikbaarheid van vaccins.

De beschikbaarheid van deze vaccins zal naar verwachting toenemen in de loop van de пандemie.

de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
w.g. H Hoogervorst

---

* Rapport 282701003/2002 MLL van Genugten, MLA Heijnen, JC Jager

---